

Szerkesztőség és kiadó hivatal

Széchényi-utca SIMON-láz Kuna József ur kereskedésével szemben.

HIRDETME NYEK.

Előfizetési pénzek és a kiadás körüli panaszok, valamint a lap sze lemi részét illető minden közlemények s ide intő endők.

Bármentelen levelek csak ismert kezektől fogadhatnak el.

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.

A SZABADELVU PART KOZLÖNYE.

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

Előfizetési ár:

Helyben hához hordva vagy vidékre postán küldve:

Egész évre	10 frt — kr.
Félévre	5 frt — kr.
Negyedévre	2 frt 50 kr.
Egy óra	1 frt — kr.

Hirdetési díj:

Öt-hasábospetitsor egyszeri beiktatásáért 5kr Bélyegdíj minden hirdetésért külön 30 kr Nyilatkozó 4 hasábospetitsorért 20 kr.

Hirdetést vagy reclamat magában foglaló újdonság sora 50 krajczár.

XIV. évfolyam 1887.

Debrecen. Szerda, márczius 9.

48. szám.

Ausztria-Magyarország politikája a bulgáriai zavargásokkal szemben.

A jelenlegi bolgár zavargásokra vonatkozólag mérvadó diplomáciai forrásból a „Pester Correspondenc“ a következő közleményt s felvilágosítást veszi:

Miután eddig oly hírek nem érkeztek, melyek a törvényes bolgár kormánytól származva megbízható hitelesség jellel bírának, miután továbbá az ezen lázadási mozgalmakról eddig ismertekké vált részletek oly forrásokból származnak, melyek a Bulgáriában jelenleg törvényes alapon működő kormányhatalom iránt barátságos érzülettel nem viseltetnek, hanem ellenkezőleg a lázadó párt általános politikai célzataival rokonszenveznek; ma még korai lenne ezen mozgalom vezérző horderejének kiterjedéséről és eshetőségeiről ítéletet mondani.

Egyet egész bizonyosnak kell tartani s ez az, hogy egy európai háboru esélye a bolgár pártoktól és a többekévébbé lármás katonai pronunziamentok sikerültéről vagy felsülésétől nem függ annyira, mint ezt tévesen hiszik. Ep az ellenkező felel meg sokkal inkább az igazságnak és a tényleges nemzetközi helyzetnek. Legelső sorban a legalis bolgár kormány feladata lesz a törvényes rendet helyreállítani. A keleti kérdés gyepöljéte azonban épen nem Szilisztriában vagy Sofiában kell keresni s elhibázott dolog azt hinni, hogy az európai béke miatti aggodalom vagy törekvések azoktól függenek, kik Bulgária belpolitikáját vagy hazájuk érdekében vagy fizetésért üzletszerűleg idegen érdekek javára üzük.

Sem a keleti kérdés gyepölje, sem

az európai béke fenntartása nem függ ilyen ingadozó tényezőktől, minthogy Ausztria-Magyarország politikája nem Bulgáriában, hanem a legalkotmányosabb és a legbékészeretőbb Felső k próbált politikai bölcsesége és előrelátása szerint határozatokat meg, a ki teljes összhangzásban és megegyezésben van a monarchia mindkét államának felelős kormányaival és parlamentáris képviselével.

E politika, mely a békét akarja, de a monarchiát létfeltételei s nagy hatalmi állása ellen intézett minden támadás ellen megvédeni kész, gróf Kálnoky Gusztáv közös külügyminiszter által a delegációkban s Tisza Kálmán magyar miniszterelnök által a parlamentben oly világosan lett körülírva, hogy e tekintetben félreértés Európában sehol fenn nem foroghat, Bulgáriában pedig legkevésbé.

E békepolitika irányzatában tökéletesen azonos az Ausztria-Magyarországgal szövetséges Németország politikájával. Habár a béke s nagyhatalmi létezésük megóvása végett közös védelemre szövetkezett két nagyhatalom mindegyikének az érdekeik megóvására szolgáló eszközök megválasztásában az önmagától érthető cselekvési szabadsága megvan; úgy Ausztria-Magyarország és Németország között arra nézve is teljes megegyezés áll fenn, hogy a szövetség leglényegesebb céljai megóvásának és a béke fenntartásának legfőbb érdekei fölötti döntő elhatározást semmi körülmények közt sem lehet s nem is szabad mesterséges uton megváltoztatni.

Annak daczára, hogy a helyzet általában eléggé komoly, korai lenne a bolgár belviszályoknak nagy jelentőségét tulajdonítani.

Nem szabad megfeledkezni arról, hogy mindenek előtt első sorban maguknak a

bolgároknak kell függetlenségükről és hazájukban a törvényes rend érvényre emeléséről gondoskodniok.

Akkor is, ha valamely idegen állam fegyveres beavatkozása nélkül néhány bolgár talmi hazafinak tetszenék idegen pénzért saját hazájukban egy új de épen nem örvedetes polgárháboru lázító eszközeivel saját személyes nagyvagysuk érdekében működni: Ausztria-Magyarország és Németország még ez esetben is lábhoz illesztett fegyverrel nyugodtan nézhetnek e szomorú színjátékot. mint-hogy a berlini szerződés Bulgária belügyeibe való beavatkozásra egyetlen nagyhatalmat sem jogosít fel.

Ez alkalommal vissza kell emlékeznünk Bismarck herceg beszédének Bulgáriára vonatkozó tételére, valamint időszerű arra is hivatkozni, amit gróf Kálnoky 3 évvel ezelőt az osztrák-magyar német szövetség még nem változott természetű és Oroszországhoz való viszonyunk fölöl mondott. Kálnoky gróf szó szerint így nyilatkozott:

„Németországnak úgy mint nekünk igen hosszú és közös határa van Oroszországgal és úgy, mint mi, sokféle viszonyban áll ama nagyhatalommal. Németországnak ennél fogva azonos anyagi és politikai érdeke van, hogy a kölcsönös viszonyok békés fejlődése fenntartsék“.

A mi az orosz kormánynak Bulgáriával szemben követett közvetlen és hivatalos működését illeti, e tekintetben egy a külügyminiszter mint a német birodalmi kancellár értesülve vannak, hogy Sándor csár ismert szándékai a szintén figyelembe veendő katonai és hadászati okok teljes méltánylása mellett most valamely erőszakos lépésétét vagy Bulgária okkupálását épen nem ezéloz-

zák. Szent-Pétervárott ez idő szerint katonai és politikai stratégiából származó indokok alapján a legmagassabb körökben azon vélemény urakodik, hogy az orosz kormány politikai irányzatainak a mai körülmények közt sem erőszakos közvetlen beavatkozás, sem Bulgáriának orosz részről való megszállása nem válnék előnyére.

Országgyűlés.

Budapest, márcz. 8.

A képviselőház gyorsan letárgyalta a mai ülés napirendjét. Elfogadta harmadszori felolvasásban a szállítási adóra vonatkozó törvényjavaslatot; tudomásul vette a helyi érdekű vasutakról szóló jelentéseket, melyeknek előadója Darányi Ignác volt és elfogadta a nyitrai vasútvonalra vonatkozó törvényjavaslatot is, melyet szintén Darányi referált.

Némi kis vita csupán a helyi érdekű vasutakra vonatkozó jelentések tárgyalásánál merült fel. Madarász József azt óhajtotta volna, hogy a közlekedési bizottság egyenként és ne összevonva adott legyen véleményét a miniszter jelentéséről. Darányi azt felelé, hogy ez költségkímélés okából történik, s egyúttal az egyes vonalak hossza és építési költségei fölöl részletes adatokat közölt a házzal. — Baross miniszter televe Madarásznak, a ház élénk helyeslései közt jelözte azaz irányelveket, melyeket a kormány e helyi érdekű vasutak létesítésénél követett, a jövőben követendőnek tart.

Holnap déli 12 órakor tart a ház ülést, melyben az ipartörvény 50. §. utolsó bekezdésének módosítása iránt beadott törvényjavaslat és a mentelmi ügyek fognak tárgyalatni.

Külföld.

A német parlament tegnapi ülése rendkívül érdekes volt. A szeptenátusi törvényjavaslat, miután az összes pártok képviselői nyilatkoztak, első olvasásban elfogadottat.

Gida báró kezdetben nagyon tiltakozott ezen nézetek ellen, de mint mindig, ugy most is a szép Natalie diadalmaskodott, s persze, hogy békesség legyen, beegyezett a férj a rögtönni elutazásába.

Másnap máházattak s utána elutaztak anélkül, hogy szerencsétlen barátaik után tudakozódtak volna, de Natalie nek ennek az ocsmány teremtésnek érdekében állott mentől gyorsabban elhagyni e vidéket, tudta, hogy nem jó lesz neki szegény, megtört Jonával találkoznia.

(Folyt. köv.)

A hypnotikus álomról.

Folyó hó 5-én a budapesti kir. orvosgyeletben egy mindafelé nagy feltűnést keltezt kísérletoszorotot mutatott be dr. Jendrassik E. egy beteggel, ki az egyetemi I. belgyógyászati kórodon fekszik. Nagy feltűnést keltezték e kísérletek nem csak a szakemberek közt, hanem az egész művelt közönség előtt, a mennyiben itt sok olyan dolog, a melyet a közönség csak itt ott eljett szóbeszédből, vagy — a mi még részab — úzérkedő szélhámosok mutatványai után ismert, egy megbízható szakember által voltak bemutatva.

E mutatványok sok tekintetben emlékeztetnek azon bámulatos dolgokra, melyek, mint csodátelek a történetírás legrégibb ideje óta feljegyezettek, melyeknek véghez vitele által sokan a szent elnevezésre tetek szert, mig más szerencsétlenebbek az ördögűzők, boszorkányok közé soroztattak. Nem lehet jelenleg ezélem bővebben kiterjeszkedni mindazon tüneményekre, melyek a jelen esettel összefüggésben állanak. Csak azt akarom leírni, hogy a fent említett beteggel miféle csodálatos dolgokat lehet magtanni s igyekezni fogok bizonyítani, hogy minden dolgok egyszerű természettani és élettani törvényekre vethetők vissza. Tehetem ezt annál jogosabban, mert a bemutatott beteg nekem magamnak is 3 hó óta, mióta a klinikán van,

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

A kik meghalnak, ha szeretnek.

— Regény. —
Írta: R. P. O.
(Folytatás)

Az éj sötét fátyolát borítja a földre, az erdők és mezők álomba merültek, titokzatos csend uralkodik az egész természet felett, csak a kóborló hold mutatja ki néha-néha a sötét felegetek mögöl fénylő telt ábrázatát; nyugalom honol már mindenütt, csak az ősi vadász kastélyban jár izgatottan fel s alá lelki küzdelem közt üzetve a kis Margit, homályosan világított seobájában.

Istenem! sóhajtt fel a lány, kis kezekt gyorsan dobogó szivére szoritva; a kakukok óra elütötte már a 11-et, most jönni fog s elvissz innen örökre. „Hová visz? Oda, a hol égő szerelmünk végtelen boldogságot feljeljük.“

Es az ártatlan gyermek oly édesen mosolygott, közelébb húzóva az ablakhoz.

A szerelemben nincs tétozás, nincs megfontolás, vakon szenvedélyes rajongással követjük csábító szavát. Róbert titkon levélben közlé Margittal a szökési tervet. Tehet-e az ártatlan Margit mást, mint hogy vár reá, hogy azután elmenjen vele innen, hol tiltják szerelmüket: el innen, messze, akár a világ végére is. Az ifjuság költői szerelme nem enged meg a tapasztalatlan léleknek, hogy higadtsággal fontolgassa. mit kell tennie; az apa fájdalmának, a világ megbotránkozásának, sőt a jövőben esetleg bekövetkező gyalázatnak latolgatására nincs időnk ilyenkor; ha egész világosan magunk előtt látánk is a veszélyt, mégis megtennők azt, amit a sziv sugall, mert ily állapotban azt hisszük mindig, hogy a boldogság egyetlen pillanatáért szivesen elvisszéljük a későbbi élet egész kinszenvedését is.

A merengő leányt az ablak fölöl kopogás riasztá fel.

— Ah! tehát itt van! Oh! minő jó,

hogy eljött, majd meghaltam a várakozás izgalmától, hebegé, mialatt szive összeszorult és egész valóját erős remegés fogta el.

— Ne félj kedvesem, suttogá édes biztatás hangján Róbert, miután belépett az ablakon át, ez az egyedül ut, mely célhoz vezet, nem én fedeztem ezt fel, oh előttem már számtalan férfi cselekedett így: egy kis scandalum megtöri a egyetlen szülői sziveket. — Meglásd, boldogok leendünk, nagyon, nagyon. Ne félj, ne remegj. Ugy-e bizol bennem?

— Szeretlek! mondá boldogan a leány és ez csakugyan a leghelyesebb felelet volt: kifejezett mindent.

Az ifju erre erős karjaiba fogadta őt és elvitte az erdész csendes lakából; senki sem zavarta meg az éjjeli tolvajt, de sötét még a hold is elbujdosott, hogy árulóvá ne váljék. Az öreg erdész józuden a udt meleg ágában. minden balsejtem nélkül; hiszen az igazán szerető sziveket mindenkor a jó Isten védi és pártfogja. Margit teljes odaadással simult kedvese kebléhez, hisz ez elviszi őt most a csodás palotába. gondola, hol másnap, miként a hamupipóke: Elfrida, csilámló, fényes ruhában ébred fel ő is jegyese ölelé karjai között: ezen szép és lelkesítő jövőrét bármit is kockáztatott volna.

Róbert nem rosszul számított. Másnap az öreg erdész zilált, dult arccal és tébolyodottság tekintetével rontott be Mátya Elek gróthoz, s iszonyú fenyegetőzéssel követelte leányát és annak, ugy miut az ő becsületének helyreállítását.

Szegény Elek gróf csakugyan kétségbe esett megrögzött gonosz fiának újabb botránnya felett, most már végleg meggyőződött annak javithatatlan konokságáról és esztelenségéről; szegény apa keserves könyeket hullatott méltatlan gyermeke miatt, már most minden reménye szertefoszlott. Jova azonban a családi tanácskozásban erősen pártját fogta a szerelmesekek, s határozottan követelte atyjától, hogy beleegyezék fivére házasságába, miután különben egy ifju, gyermek leány becsülete van örökre meg bélyegezve a

világ előtt, ezt a hibát helyre kell ütni a gentlemannek, akkor is, ha az a nő rangján alóli, ha ezt nem teszi: nemtelen és megvetésre méltó egyén.

Sok keserves harcz után Róbert és a kis Margit boldog házaspár lett csakugyan, s nem haltak meg a szerelemtől, desőt nagyon is virultak; az ábrándos Margit regényes álmát valósulva látta és a világ legszerencsésebb lényének képzelte magát.

A modern Helena regénye.

A rozant Várhalmi várból a Maróhy kastélyban folyt szörnűy események után az antik báró és kaczer neje eltűntek.

Gida báró roppant részvételt viseltetett az idős Maróthy gróf szerencsétlensége iránt s midőn hírül hozták neki, hogy Miklós gróf öngyilkossági kísérletet tett s veszélyesen meg is sebesült, azonnal át akart menni a szomszéd kastélyba, hogy szolgálakészésnek, melylyel mindig hívalkodott, adja tanujelét. De ezen szándékában a bárónő ily vakkal ingatta meg!

— Meg örült ön? Ön át akar oda menni? Biztosítom kedves férjem, hogy nagyon kényelmetlen dolog a zümmögő darázsészekbe nyulni. Ha kívánja, megismertetem önnel e fertelmes helyzetet. Az az álszent asszony a legajásabb viszonyt folytatta saját férje fiával. Iszonyú gyalázat. De hiszen utóvégre ez előfordul az életben, ha a férj már idő, a fia pedig dölöz és csinos. Az öreg Miklós gróf nagyon is szivére vette a dolgot. Az ilyen gyalázatos aljasságok napirenden vannak, csakhogy némely ember higgadten, egész könyűvérséggel megy át rajtok. En azonban azt tanácsolom önnek, de sőt nagyon is kérem, hogy távozzunk haladéktalanul e vidékről. Bizonyos dolgokat nem tudunk elviselni, addigig mint tisztességes és becsületes asszonyt ismert a világ, tehát nem foghatom el ennek a megbélyegezett nőnek a látogatásait, ön pedig a lovagias férj, ki oly felelté büszke nagyhirű nemes őseire, szintén nem maradhat meg ezen család barátjaként. Remélem, hogy ez egyszer helyesli nézeteimet s óhajom szerint jár el?

Ölcsfa

ás.

et kertjében kitűnő növények eladók.

márczius 31-ig

ben, vagy szóval a gátóságnál. Ugyanmentesen küldetik.

lakás.

magánzó urak vagy egyenként

is haszn.

2157. sz.

határon

tanyán.

Ignác ur bérlé.

ra való ákácza

ndó. Ott helyben szközülhető.

én.

ács Andor

gazdasági tiszt.

N.

Vidéki megrendések pontosan teljesíttetnek.

A javaslat még bizottsághoz sem utasítottatott, s a második olvasás már holnapra tűzött ki. Bismarck elleneg jelen volt az ülésen, de a várakozás erejéig nem tartott beszédet. A ház ma kezdi meg a budgetvitát, s azt hiszik, a kancellár a tárgyalásban részt fog venni.

Az orosz sajtó mint vértanukat ünnepli azon lázadó tiszteket, kik tegnapelőtt hadi törvényszéki ítélet alapján Ruszországban kivégeztettek. Dicsőségese haláluk, kiáltják az orosz lapok, mozgásba fogja hozni a történelmet. Egyelőre azonban az ellenkező történet Bulgáriában. A szigor megtette hatását, a rend és nyugalom ismét zavartalan s a kétes elemeknek elment a kedvük új összeesküvésekbe bocsátkozni. Csak hogy, fájdalom ezzel a bolgár kérdés még nincs elintézve.

Altalanos a nézet, hogy az orosz okkupáció immár mindenestre befog következni. Hír szerint a bécsi és berlini kabinetek bizonyos feltételek mellett már régebben ajánlották Oroszországnak az okkupációt, de orosz részről nem akarták a kikötött feltételeket elfogadni. Most, úgy látszik, a pétervári kormány minden korlátozó főtétel vagy kikötés nélkül akarja Bulgáriát megszállani.

A „Moszkovszkija Wjedomosti“ a ruszoki kivégzésről szólva, minden személyes érdek nélkül dicsőíti azokat emléket, a kik mint a kötelesség és igazság vértani, hazájuk szerencsétlen és nyomorult helyzetébe, valamint annak elnyomói és árulói ellen felfiás tiltakozásban meggyilkoltattak. Dicsőségese haláluk eseményeket fog szólni és mozgásba fogja hozni a történelmet. Az említett lap felhőborodását fejezi ki a fölött, hogy a gyilkosságot Európa szemei előtt s az európai kormányoknak, ha nem is határozott és nyílt de mégis titkos helyesléssel követték el. — A lap következő szavakkal végzi cikkét: „Nem fogjuk elfeledni, hogy ez emberek úgy haltak meg, mint áldozatai az Oroszország iránt való odaadásuknak és mint vértanui ama benső kapcsolatnak, mely nemzetüket Oroszországgal összeköti.“

Talpra magyar!

A „Budapesti Közlöny“ folyó hó 5-én megjelent számában a m. kir. honvédelmi minisztérium közzé tette a pályázatot a katonai nevelés és képzőintézetekben rendszeresített s az 1887/88-ik iskolai év kezdetével betöltendő magyar állami alapítványi helyekre.

Lehetlen arra e pályázatról helyen is fel nem hívni a szülők figyelmét, kik gyermekeik jövőjéről kívánnak gondoskodni.

Volt idő, nem tagadjuk, és pedig a nem régen multban midőn magyar ember nem örömet léphetett a hadseregbe s ha csak tehette — nem adta a gyermekét katonai pályára.

Magyarország szabadság harcának leveretése után az abszolút kormányok alatt

észlelesen tárgyát képezi s így talán illetékesebben, mint sok mások, szólhatok a dologhoz.

Sz. . . Irma 26 éves leány. Már élet-története egész regény. Atyja, anyja öngyilkosok voltak. O maga már gyermekkorában feltűnő szellemi fejlettséget árult el, 4 éves korában tökéletesen irt és olvasott. Folyton magába vonuló, ábrándos természetű volt. Serdülő korában atyja zárdába küldte, hol a legelső rendű nevelésben részesült. Haza térve szüleire, zongoramesterével csakhamar a legbensőbb szerelmi viszonyba merült, a mit atyja észre vévén, ismét a zárdába küldte. De itt többé nem volt maradása, s egy éjjel az emeleten levő ablakából leugrott, hogy megszökjék. Betegen, összezuzott testtel szállították haza. De alig állott talpra, egyszer 600 forintot ellopott atyja szekrényéből s azzal megszökött. Ekkor férfi ruhába öltözött másfél év után mint magántanító működött egy előkelő családnál a vidéken, majd a fővárosba kerülvén, 2 évig a m. kir. államvasutaknál dolgozott havi 40 frt fizetésért, mint gyakornok. Ez idő alatt folyvást férfakkal volt, ezekkel ebédelt, vacsorált, sőt mulatságaikban is részt vett, ivott, dohányozott. Végre titka felfedeztetvén a Rókus kórház elmebeteg-megfigyelő osztályára vitetett be. Innen kibocsátatván, cselédnek szegődött mint ilyen több rendbeli lopás miatt a törvényszék elé állítottatott s itt beszámíthatósága kérdésebe jövő megfigyelés végett tartatik jelenleg is az egyetemi 1-ső belgyógyászati klinikán.

Már ezekből látható, hogy nem közönséges, mindennapi egyénnel van dolgunk, a s továbbiak még inkább meggyőznek e felől. De legyen szabad pár szót még felvilágosítástul előre bocsátanom.

Hogy mi a hypnózis, (közönségesen de lejes álom) annak magyarázata nem ide tartozik, csak azt jegyzem meg hogy a hypnózisba levő egyének, ha valamit bemondunk, az az rábeszéljük, hogy valami így és így van, s azt elfogadják olyan-nak s megvén győződve arról, hogy az tényleg így van, még ha a legképtelenebb állításokat erőltetjük is rájuk. Pl ha azt mond-

nem nézték jó szemmel a magyart sehol, és semmi téren s a kölcsönös bizalmatlanság, hogy ne mondjuk gyűlölet épen nem volt alkalmas arra, hogy a magyar jól érezze magát az aranyszínű egyenruhában.

Most ennek másképpen kell lennie. Mióta az uralkodó és nemzet kibékültek egymással s a kölcsönös bizalmatlanság megszűnt: nincs semmi okunk többé ellen-szervezni a hadsereggel, melynek egy része a mi fiainkból áll; sőt ellenkezőleg azon kell iparkodnunk, hogy a hadseregben elfoglaljuk a minket megillető helyet.

Vannak, akik még most is bizonyos ide-genséggel tekintik a haderőt s azt mondják, hogy annak szelleme rossz.

Mi ezt határozottan tagadásba vesszük. A hadsereg, melynek legfőbb hadura Európa legalkotmányosabb fejedelme, nem lehet rossz szellemű, nem lehet alkotmány-ellenes.

Egészen legalább nem. Ha találkozik egyes tagja e hadsereggel, mely látszólag ellenkezőt árul el: az csak a mi állításunkat igazolja.

Ily körülmények között azon kell lennünk, hogy a hadsereg ellen netalán még egyesekben létező ellenszenvet is legyőzzük s megmagyarázzuk az ellenszenvző honfitársaknak, miszerint ma a hadseregbe lépni s abba a magyar nemzet alkotmányos szellemét bevinni nemcsak nem bűn, de hazafias kötelesség!

Az tán a katonai pálya olyan tér, melyen amellet, hogy hazánkat, alkotmányunkat védjük és szolgáljuk: még szép állásra is tehetünk szert.

Ez sem megvetendő ma, midőn az intelligens fiatal emberek évekig várhatnak, míg egy kis szerény hivatalba tudnak jutni.

Azért ismételve ajánljuk az alábbi pályázatot a szülők figyelmébe, kik gyermekeik jövőjéről kívánnak gondoskodni.

Arravaló fiaikat adják a katonaképző intézetekbe, hogy azok egykor, nem sokára, existenciát szerezzenek maguknak s szolgálják akirályt, hazát és ne szaporítsák a már is ijesztő mértékben növekedő, sorsukkal elégedetlenkedő proletárok számát.

A magyar alkotmányos szellem mellett nagy szükségünk van a magyar katonai szellemre is.

Tehát: Talpra magyar!

Napi hírek.

— A főiskola köréből. Megjelent a debr. hittanszaki önképző társulat „Közlöny“ cz. folyóiratának márciusi száma, a mely tartalmaz egy „A háromság tana“ cz. részletet Wichelhaus egyik művéből, a Szent-

juk egy előtte fekvő fehér papírlapra, hogy az piros, s azt pirosnak látja valósággal. Ezen műveletet nevezzük suggerálásnak. (suggestio) Hogy ilyen esetekben nem szinleléssel van dolgunk, győzőnek meg a kísérletek, melyeket dr. Jendrassik bemutatott, melyeket magam is többször láttam és próbáltam is.

Hypnotizálni, delejes álomba meríteni valakit (a ki arra hajlammal bír, a mi már maga betegség) többféle képen lehet. Ezen betegségnél igen könnyen sikerül. Ha kezünkkel szeméi előtt ellegyintünk, vagy valami különös hangot idézünk elő, vagy hirtelen rákiáltunk, s azonnal delejes álomba merül, fejét a széken hátrahajlítja, szeméit lecsukja, s kezdetjük a kísérleteket. A térszűke nem engedi, hogy valamennyi kísérletet elsoroljam s így csupán a legfeltűnőbbeket s legmeggyőzőbbeket említem meg.

Ha a betegnek azt mondjuk ilyenkor, hogy furdóban ül, s rögtön mosakodni kezd, karjait, mellét dörzsöli s ha tovább állítjuk, hogy a víz, melyben ül, igen hideg, jéges, akkor ő fázni, reszketni, dideregni kezd, testét hevesen dörzsöli, fogai vacognak s ha a vizet ismét melegnek mondjuk, újra jól érzi magát.

Igen érdekesek azon kísérletek, midőn a beteg eszmeköréből egy vagy több jelenlevő egyént eltüntetünk. Ha elaltatva azt mondjuk neki, hogy a szobában nincs senki s aztán fél óra sőt több óra nem lát, nem hall senkit, egészen úgy viseli magát mintha egyedül volna, hiába beszélnek hozzá a jelenlevők, s arra nem halgat, a ki utjába áll, annak neki megy stb.

E tekintetben egy igen érdekes esetet hozhatok fel, mely a klinikán történt. Dr. Jendrassik kísérleteket téve a betegségről, a szobában levő 4-5 embert eltüntetve a beteg eszmeköréből, de egyúttal eltüntetve saját magát is. Mikor aztán ismét elakarta altatni, az sehogyan sem sikerült, természetesen, mivel a beteg ő róla is azt tudta, hogy nem létezik. En éppen akkor nem voltam jelen, s értem jöttem, hogy altassam el s nekem, miután én nem voltam részére eltüntetve, csakugyan igen könnyen sikerült az elaltatás.

györgyi Kálmán sikerült fordításában. Ezt követi névalírás nélkül, „Első imádságom“ cz. hangulatos költemény, Nagy Gyula „A házassági viszony és szertartások a zsidó és török-tatár népeknél“ cz. magvas dolgozata, Csapó Pétertől „Vallásos eszmék a népköltészetben“, Dávid Gyulától „Hollandi levél.“

— Uj honvédhuszár csákok. A m. kir. honvédhuszár ezred az eddigi viselt vörös csákok helyett ezredenkint különböző színű csákokat fognak viselni. A városunkban állomásozó 2-dik honv. huszárezred világos kék csákokot nyerend.

— A debreczeni kertészeti egyesület választmánya egyleti pénztárnokul ismét id. Balogh Imre kir. törvényszéki bírót választotta meg.

— A Felolvasókörből. A máról elhalasztott felolvasó estély holnapután pénteken fog a rendes órában megtartani. Ez estély felolvasói Vertessy Arnold és Zilab Gyula urak.

— Az ártyéki kut furásával márcz. másodikától 9-dikéig terjedő héten igen gyorsan s szép eredménnyel haladtak felé. Már márcz. 3-án elhagyták azt a mélységet, mely eddig a legnagyobb volt, hova lehatoltak Debreczenben, t. i. a czepláducezi kut 168 méternyi mélységéig. Az utolsó héten következő rétegekre találtak: 167.54 métermel durva szemű quarex homok fehér kovadarabokkal. 168.20 méternél apró szemű quarex homok és mészkő dombokkal 168.97. m. igen képlekeny kék agyag vas oxid nyomaival és apró kavicsokkal; ezen ponton egy majdnem 38 méter vastagságú homokréteget váltott fel az agyag 169.67 m. néltömör zöldes-barna agyag 170.25 m. nélt fővényes zöldes szürke agyag vas oxid tartalommal és tömör agyagumokkal 171.35 m. néltömör zöldes agyag kékes erekkel, vas oxyd nyomaival. 172.64 m. nélt. porhanyósabb. zöldes szürke agyag igen sok tömör agyag gubókkal, 174.34 m. nélt zöldes barna agyag homok szemcsékkel és vas oxid tartalommal. 175.02 m. nélt sötét zöldes tömör-agyag kevés homokkal, 176.04 m. nélt kevésbé vízenyösebb agyag tömör agyag gubókkal. 177.48 m. nélt sötétszürke homokos agyag 178.80 m. nélt egy naz szaporodó homokkal; 179.66 m. nélt zöldes szürke iszapos agyag. 180.42 m. nélt sötétszürke meszes agyag.

— A debreczeni f. abonyi vasút építése ügyében Csávolszky Lajos orsz. gyűlési képviselő tegnap városunkban időzött. A nagyfontosságú helyi érdekű vasút létrejövetele már megszólva teljesen biztosítva van, miután az egri főkapitán kötelezte magát a vasút cözrszervevényéből 400 ezer forint értékűnek átvételére. Eddigél Hajduvármegye 100 ezer, Semsey Andor 130 ezer, T. Fűred és Poroszló érdekeltsége 200 ezer, és Heves vármegye 100 ezer frtnyi hozzájárulást biztosítottak, ezenkívül B. Ujváros Csege és Egyek községek több 1000 frt értékű közmunkát.

— Rablási kísérlet Fábian Károly h. számsói tanyájára este nyolcz ismeretlen egyén tört be s miután a majorost Kuti Józsefet tettelegesen bántalmazták s úgy ezt, mint a tulajdonost megsebzelték, baltával megpróbálták a Fábian szobájának ajtaját feltörni, de mivel ez hamarosan nem sikerült minden eredmény nélkül eltávoztak.

Mikor elaludt, megmondtam neki, hogy most már mindenki itt van, a ki előbb itt volt s aztán egészen rendben mentek a kísérletek tovább.

Ha a betegnek alvás közben bemondjuk hogy ő, ha felbúrad, egészen vak lesz, nem lát semmit, felébresztés után tapogatózni kezd, ha megszólítjuk, sirva felel, hogy elvesztette a szeme világát. Hasonló módon lehet süketté is tenni és ilyenkor az a beteg, a ki előbb a legesekélyebb zörejre is ideges lett, most a leghangosabb kiabálásra, lármázásra, trombita harsogásra, dobverésre, meg se mozdul.

— Érdekes az is, ha a betegre rábeszéljük, hogy ő is részeg. Ilyenkor vígan dalolni, füttyölni kezd, tántorogva táncol, sőt ha azt mondjuk, hogy igen sok bort ivott, nagyon részeg, egészen berugott, akkor arca buta kifejezést ölt, a földön esik s valóságos katezjamment kap. Hogy ennek tünetsi miben állanak, jól tudják, a kik próbálták, tehát ki sem írom.

Mindenek között, a legutóbbit kivéve, olyanok, hogy a kétkedők ámitásnak, szinlelések mondhatják, azonban az alábbiak a szinlelések még a gonolatát is elfogják osztani.

Ha a betegnek alvás közben azt mondjuk, hogy az egyik karja pl. a jobb, teljesen érzéketlen, több centiméternyire bele szurhatjuk abba a tüét és nem nyílvánít semmi fájdalom.

Ha egy közönséges papír darabra rá fogjuk, hogy az mu-tar papír s hogy az lába szárán másnapra hólyagot huz, másnap az illető helyen a bőrt vörösnek és felhólyagzottak találjuk.

Nagyon meglepő az, hogy ha a betegnek azt állítjuk, hogy nem tud lélegzetet venni, ilyenkor a légzési mozgások nála teljesen megszűnnek, lassanként a beteg egészen elszáppad, ajkai kékesek lesznek s ha a kísérletet tovább folytatjuk, talán meg is fullad. Ilyen módon 3 és fél percig sikerült vele a légzést vissza tartani, de akkor már oly rosszul nézett ki, hogy tovább erőltetni a dolgot, veszélyes lett volna. Tudvalevő, hogy a legügyesebb uszók sem képesek 2 percig sem

— Becsey Antal ezredesnek Hatvan utcazi lakásának egyik tágas szobájában felállított ravatalát ma tömegesen látogatta a közönség. A szoba egész feketével van bevonva. A koporsó magas emelvényen délszaki növényektől s égő kandalaberektől körül véve fekszik. A megooldott ezredesi dísz egyenruhába van öltözve; arcvonásai nyugodtak; a szemvédés nyomai nem látszanak rajta kezeiben egy kis feszület tart. — A ravatalon 4 nagy pompás koszorú hever, a testvéreké, a Szeghy Kálmán családjaé, a 3 honvéd gyalog feldandár tisztikaréé és az altiszteké. A jóbarátok és tiszteké. A jóbarátok és tisztelők koszorui a sötét falakon függnek. Az elhunyt hadi jeivényei a koporsó alsó végénél egy feszület mellett vannak elhelyezve. A temetés főnyes katonai pompával ma délután fél öt órakor kezdődik s így lefolyásáról csak holnap adhatunk tudósítást.

— Jenei Sándorné, az anyós gyilkos bűnügyében, mint már írtuk volt, — a végtárgyalás f. hó 11-én pénteken d. e. 9 órakor fog kezdődni a helybeli kir. törvényszéknél. A tárgyalás annál érdekesebbnek ígérkezik, mivel törvényszékünk új elnöke Jelenffy Kornél az alkalommal fog először nálunk ily nagyobb bűnügy tárgyalásánál előkölni. Védői (Jeneiné és cselédje részére Dr. Nagy Lajos és Gyűgyei József ügyvédek vannak ki nevezve. A tárgyalási terembe szóló belépési jegyekre már eddig is nagy száma, történtek előjegyzések.

— A sárréti vasutak. Békés vármegye törvényhatósági bizottsága Beliczay István főispán elnöke alatt a hó 7-én kezdette meg reudkivüli közgyűlését, mely alkalommal egyhangulag elhatározottat, hogy a sárréti vasút kiépítéséhez a megye 400.000 frtnyi törzsszervevnyt a közmunka alapterhére átvessz, illetve ez összeget kölcsön felveszi; ezenkívül szintén egyhangulag elhatározta, hogy a kisújszállás-déaványa gyonai helyi érdekű vasutak kiépítéséhez a kért 75.000 frt helyett 40.000 frttal hozzájárul.

— Sebesültek ápolása. A vörös kereszt egyesület felhívást intézett nemrég a közönséghez, megkérve különösen a főurat és azokat, a kik nagyobb lakásokkal rendelkeznek, hogy a háboru esetén sebeikből felgyógyuló, betegség vagy túlságos erőfeszítés következtében kimerült lábadozó harcsokat (köztük tiszteket is) díjtalanul fogadjanak magukhoz teljes ellátásra és gyógyításra. E felhívás kibocsátása óta a mai napig 1236 beteg katona és 29 tiszt ellátására érkezett ajánlat Ezenfelül Abrózy Béla egyesületi főmegbízott a temes-megyei községekben 760 beteg elhelyezésére gyűjtött ajánlatokat, s így a vörös kereszt-egyesület eddig az általa felállított mozgó és tartalék-kórházakon és betegszálló állomásokon kívül, melyekben 5376 ágyat fognak elhelyezni, 2124 lábadozó katona és 59 ellátásáról fog a hadjárat alatt naponkint gondoskodni. — Uj ajánlatok még folyvást érkeznek. — A vörös kereszt-egyesületnek egy másik felhívása meg kérte a földirtokosokat, jobb módú magánosokat, gyárosokat és általában azokat, a kik nagyobb munkaerőt foglalkoztatnak, hogy a hadköteles cselédek és állandó munkások részére mozgósítás esetén szolgálati helyeiket fenntartsák, a hátramaradt nőket és gyerme-

ket a légzést visszatartani. Ha azután azt mondjuk, hogy most már tud lélegezni, hosszabb időn át rendkívül mély légyételeket tesz s lassanként visszanyeri rendes állapotát.

Vége még egy igen feltűnő kísérletet említek fel, mely a klinikán csak a legutóbbi napokban történt. Egy közönséges papáczot tüzes vasnak állítva s azzal a beteg karját megnyomva, a betveg a fájdalomtól hangosan felsikoltott és 5-6 óra alatt az illető helyen olyan égési seb támadt, melynek begyógyulásához 10-12 nap szükséges.

Számos más kísérletet hozhatók még fel, de azt hiszem, hogy ezek is elég bámulatosak. Hol van ezeknek a magyarázata, azt még sejtetni is alig lehet. De hogy semmi spiritusmus nincs a dologban, hanem az egész léttani — bár beteges — működés-eken alap-szik, legjobban kiderül az alábbi egy pár kísérletből, melyek nem sikerültek.

Nem sikerült a betegnél ily bemondás által hőmérővel kimutatható lázat előidézni. Nem sikerült az, hogy hypnotizált beteggel azt a dalt daloltassuk el, a melyekre mi gondolunk. Nem tudja a hypnotizált beteg megmondani, hogy egy általa jól ismert, de jelen nem levő személy hol jár, mit csinál stb. (a mit pedig a Ponson féle rémregények hősnő nagyon jól tudnak.)

Mindenek azt mutatják, hogy a beteggel sok minden csodával határos dolgot meg lehet tételni, de olyat nem, a miről neki tiszta fogalma nincs, a mi az ő gondolatok-rólán kívül esik. Például hiába mondánk neki, hogy essék tüdőgyuladása, ezt nem tenné meg, mert nem is tudja, hogy a tüdőgyuladás voltaképpen miben áll. — Annyi tehát látható, hogy mind e különös tünemények természeti alapon nyugosznak, hanem hogy ezekben összefüggést és ezeknek elfogadható magyarázatát ki és mikor fogja megállapítani, az még a jövő titka. Vannak ugyan már ma is erre vonatkozó elméletek hypothezisek, de ezeknek tárgyalásától, azt hiszem, kész szívvel felment a türelmes olvasó.

Dr. Tüdös Kálmán.

ketek pedig a c

zótésben részesít

— Hoffma

erdész urnak sz

letéve; sziveske

— Helyre

ban követték D

pénztárának, az

dásának főbb a

egy sajtóhiba m

a menyiben az f

rt. 14/2 kr, h

tek.

— Bihar

hangverse

démia polgári

nagytermében

mely minden t

— Dr. Tisza

viselő a „bihar

letbe“ 100 frtta

Böjti farsa

folyt le t,

birtokos nagyvá

megei előkelő

lentek meg, hog

gére válhatott v

N-S z a l o n t

gy a sorkaton

létszámához ta

— Tömege

at l a n s á g b

badsagnak“ a k

községen kívül

gos himlő muta

alatti palotáját,

sodjanak, fertőz

orvos megrendel

mény-karbol-av

Hirdetés.

A savoskúti erdőben a folyó évből vágatott 49 esomó nyár szálfá, továbbá a tavaly vágatott 140 szálfá folyó évi martius hó 16-ik napján d. e. 9 órakor a helyszínén el fog árvereztetni. Gyülekezés a savoskúti fogadónál.

Kelt Nagyerdőn 1887 martius hó 7-ik napján.

Debreczen szab. kir. város erdőmesteri hivatala.

Tavaszi

vetemény magvak

Francia, olasz és belföldi, Lucernák steier és belföldi arankek mentes Lohere valódi oberndorfi, és burgundi répamagvak fűmagok, tatárka, köles, gomborka, bükköny, és mindennemű tavasz veteménymagvak friss és tiszta minőségben, nagyban és kicsinyben legjutányosabb árak mellett kaphatók Szathmáron.

Bányász Albertnél

121. szám
1887. tk.

III.

Arverési hirdetn. kivonat.

A nánási kir. jbiróság mint telek-könyvi hatóság közhírré teszi, hogy a bösörményi r. t. takarékpénztár végrehajtónak Balsay Veron végrehajtást szenvedő elleni 190 fit tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a a kir. törvényszék (a nánási kir. járásbiróság) területén lévő Dorogon fekvő a dorogi 3380 tjkvben. A I. 2. 3. 4. 5. rsz. ingatlanokra és az 1093 tkvi. A I. 2. 3. 5. 7. 9. 12. 16—20 22 rsz. ingatlanoknak végrehajtást, szenvedőt illető hanyadára az árverést 3260 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1887. évi April hó 14-ik napján délelőtti 9 órakor Dorog városházánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozők tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881 év LX. t. cz. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminszteri rendelet 8. §-ában, kijelölt óvadékképes értékpapirban a kikiáltott kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Nánás 1887. évi. Január hó 10-ik napján.

A nánási kir. Járásbiróság mint telekkönyvi hatóság.

Sebestyén.
kir. aljárásbiró.

HUSVÉTI fűszerczikkek.

Van szerencsénk a husvétünnepek kedvedtével a **פודל** fűszerczikkek fogyasztó t. cz. közönség szives figyelmébe ajánlani tisztán kezelt **פודל** fűszerczikkek u. m. legf. czukrot kávét, potkávét, kítűnő ó szeremi szilvioriumot, valódi boreczetet, legf. boszniai szilvát, darált sőt és chocholádét.

Egyidejűleg melegen ajánljuk a t. cz. gazdálkodó uraknak legjobb faj oberndorfi és quedenburgi oriai répa valódi francia és steier löhere magvainkat.

Pontos, gyors és jutányos kiszolgáltatás ellet a n. é. közönség szives megrendelését kérve.

Tisztelettel

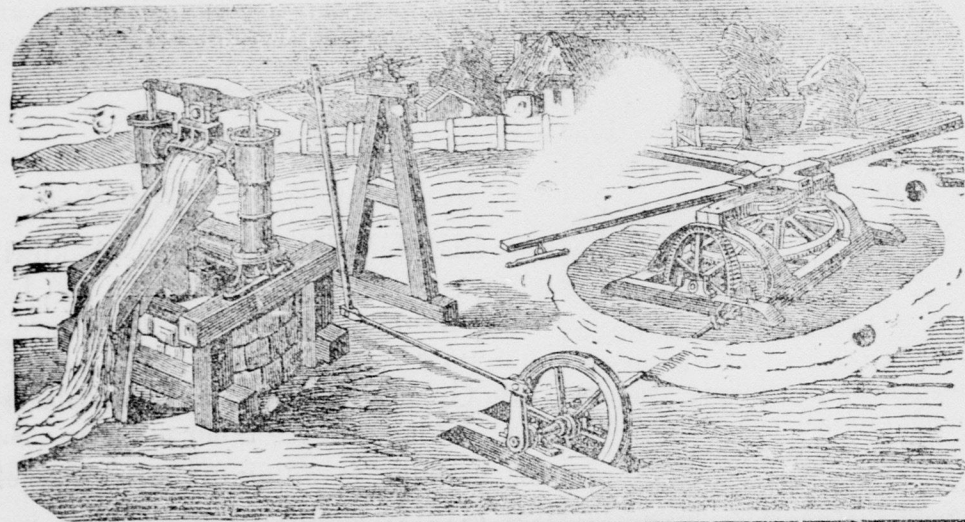
Deutsch A. és Kun

Ipar és kereskedelmi bank épület
m. kir. fő-postával szemben.

Alapított 1858-ban.

WALSER FERENCZ

első magyar gép- és tűzoltószerek gyára, harang és érezöntödeje
BUDAPESTEN ROTTENBILLER-UTCZA 66.

Ajánlja gyártmányát mint magyar különlegességet
kutakban és mindennemű szivattyukban
Elvállal teljes vízvezeték berendezését városok, földbirtokosok és magán-ök részére, modern technical alapon és kedvező feltételek mellett, ajánlkozik
KÖZ és MAGÁN FÜRDŐK
felszerelésére
szagmentes tűrszékek
felállítására s minden viemüvi munka gyors és pontos kivitelére.
Képes árlapok, és részletes költségtervezetek kivanatra díjmenten köldetnek.

EGYETLEN BELFÖLDI SZIVATTYU GYAR.

UJ DIVATU BETÜKKEL GAZDAGON BERENDEZETT NYOMDA DEBRECZENBEN.

A „DEBRECZENI ELLENŐR”

legújabb és legdivatosabb betűkkel
gazdagon felszerelt

KÖNYVNYOMDÁJA

DEBRECZENBEN SZECHENYI UTCZA SIMON-ház

ajánlkozik mindennemű nyomdai munka gyors, díszes kiállítására.

Községi és gyámi rovatos iven hivatalos nyomtatványok

MINDEN ALAKBAN

ÜGYVEDI ES KERESKEDELMI NYOMTATVÁNYOK

falragaszok, körlevelek, gyászjelentések, levélfejek és levélborítékok,

báli meghívók, névjegyek füzetek és könyvek

a legjutányosabb áron állittatnak ki.

VIDÉKI MEGRENDELESEK PONTOSAN TELJESITTETNEK.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítettnek.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítettnek.